

2017-05-18
Ku2017/00254/DISK
Ku2017/00961/DISK**Kulturdepartementet**Uppsala Universitet
Box 256
751 05 Uppsala

Uppdrag till Uppsala universitet angående kompetensutveckling om mänskliga rättigheter för statligt anställda

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Uppsala universitet att fortsatt förvalta och vidareutveckla den webbaserade introduktionen i mänskliga rättigheter samt att utarbeta och genomföra verksamhetsanpassade och praktiskt inriktade utbildningsinsatser om de mänskliga rättigheterna för berörd personal på olika nivåer i ett urval av statliga myndigheter. Urvalet av myndigheter ska göras mot bakgrund av den kartläggning av myndigheter vars verksamhet särskilt tydligt aktualiserar frågor om mänskliga rättigheter, som Uppsala universitet har tagit fram inom ramen för tidigare uppdrag (A2014/03095/DISK). I uppdraget ingår att:

- i nära dialog med berörd myndighet inventera de behov och frågeställningar om mänskliga rättigheter som aktualiseras i myndighetens verksamhet för att därefter utarbeta och genomföra utbildningsinsatserna,
- sprida information om utbildningsinsatserna.

Syftet med uppdraget är att berörd personal får förståelse för sin roll som ansvarsbärare och har tillräcklig kunskap om de mänskliga rättigheterna och deras innebörd. Detta för att i praktiken kunna känna igen och agera, utifrån människors olika förutsättningar och behov, i situationer där rättighetsfrågor aktualiseras i yrkesutövningen.

Uppdraget ska även bidra till Sveriges genomförande av Agenda 2030, som bl.a. syftar till att förverkliga alla människors mänskliga rättigheter.

Uppdraget ska genomföras i nära dialog med länsstyrelserna, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Diskrimineringsombudsmannen, Barnombudsmannen, Myndigheten för delaktighet, Statskontoret och de urval av myndigheter som utbildningsinsatserna riktas till.

Uppsala universitet får för uppdragets genomförande använda 3,5 miljoner kronor under 2017. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 1 Rikets styrelse, anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagsposten 14. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 november 2017. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast i samband med slutredovisningen den 1 mars 2018.

En redovisning av uppdraget och en ekonomisk redovisning av använda medel ska lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 mars 2018. Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Regeringen beslutade den 13 oktober 2016 om en strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29). Strategin tar sin utgångspunkt i det nya målet för politiken för mänskliga rättigheter som riksdagen antagit, nämligen att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Av strategin framgår att regeringen avser att ta ställning till hur det fortsatta arbetet med att säkerställa nödvändig kompetens bland statligt anställda bör utformas.

Inom olika MR-områden ansvarar olika aktörer för kunskapsutveckling och kunskapsspridning. Inom barnrättsområdet ska Barnombudsmannen på regeringens uppdrag stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i statliga myndigheters verksamhet (S2017/07875/FST). Inom detta kunskapslyft för barnets rättigheter ska ett antal särskilt berörda statliga myndigheter bl.a. analysera utvecklingsbehov avseende tillämpningen av barnets rättigheter.

Uppsala universitet har under åren 2014–2016 haft regeringens uppdrag att utarbeta och genomföra ett övergripande kompetensutvecklingsprogram om mänskliga rättigheter för statligt anställda. Syftet med uppdraget har varit att myndigheters personal ska ha tillräcklig kännedom om de mänskliga rättigheterna och deras innebörd för att kunna känna igen situationer där

rättighetsfrågor aktualiseras inom ramen för den egna yrkesutövningen. Uppdraget har resulterat i bland annat en webbaserad introduktion till mänskliga rättigheter, grundutbildning och utbildning på avancerad nivå. I Uppsala universitets slutrapport (Ku2017/00961/DISK) föreslås bl.a. att verksamhetsanpassade utbildningar genomförs i dialog med berörda myndigheter.

Skälen för regeringens beslut

Sverige uppmanas regelmässigt i internationella granskningar att vidta kunskapshöjande insatser om konventionsåtaganden om mänskliga rättigheter. I regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter betonas att det bör finnas en generell kunskapsnivå som innebär att situationer där mänskliga rättigheter aktualiseras lätt kan identifieras och nödvändiga hänsyn tas. Regeringens bedömning är att det är angeläget att statligt anställda har tillräcklig kunskap om mänskliga rättigheter och på vilket sätt dessa behöver beaktas i den egna verksamheten.

De utbildningsinsatser som Uppsala universitet hittills genomfört har, i enlighet med uppdraget, varit på en övergripande nivå. De framtagna utbildningsinsatserna utgör en god grund för en fortsatt utveckling på området. Uppsala universitet har dock lyft fram att det har varit svårt att få personer från myndighetsledning och chefsbefattningar att delta i utbildningarna och att utbildningsinsatserna bör verksamhetsanpassas ytterligare för att öka antalet utbildningsdeltagare. I uppdraget betonas därför en ökad samverkan med berörda myndigheter i syfte att kartlägga och precisera behov av kompetensutvecklingsinsatser. Även dialog med de myndigheter som har särskilt ansvar att bevaka och driva på arbetet med de mänskliga rättigheterna är en viktig del av uppdraget.

Regeringen anser mot ovanstående bakgrund att Uppsala universitet bör ges medel för att utarbeta och genomföra verksamhetsanpassade och praktiskt inriktade utbildningsinsatser om de mänskliga rättigheterna för berörd personal på olika nivåer i ett urval av myndigheter.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Anna-Lena Sjölund

Kopia till

Statsrådsberedningen
Utrikesdepartementet/FMR
Socialdepartementet/FST/JÄM
Finansdepartementet/BA/K/SFÖ/ESA
Utbildningsdepartementet/UH
Kulturdepartementet/D
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Barnombudsmannen
Diskrimineringsombudsmannen
Kammarkollegiet
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Myndigheten för delaktighet
Statskontoret
Sveriges Kommuner och Landsting

